

Strategi för arbetet med samhällsgenomslag vid Skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad, KTH, 2023-2025

Bakgrund och syfte

Lärosätenas uppgift är att bedriva utbildning och forskning - och ytterst att bidra till samhällsnyttan. I direkt anslutning till Högskolelagens portalparagraf anges (1 kap §2)

"I högskolornas uppgift ska det ingå att samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och verka för att den kunskap och kompetens som finns vid högskolan kommer samhället till nytta."

KTH är ett tekniskt universitet och som sådant har lärosätet en lång tradition av samverkan med det omgivande samhället, i form av näringsliv, offentliga institutioner och civilsamhälleliga organisationer. Våra studenter hamnar ofta i betydelsefulla positioner efter examen och deras kompetens är viktig för en god samhällsutveckling. Vid skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad (ABE-skolan) utbildar, forskar och samverkar vi för framtidens samhälle; om hur dess byggda miljö, institutioner och värderingar bidrar till hållbar utveckling. Skolans arbete för samhällsgenomslag (även kallat "impact-arbete") fick beröm i den externa utvärdering (Research Assessment Exercise) som gjordes 2021. Inom Times Higher Education årliga impact-ranking [hamnade KTH högt - på plats 42 i hela världen](#) - för år 2022.

Även om KTH har lyckats väl med samhällsgenomslag är ambitionen att bli ännu bättre. I september 2022 fastställde rektor ["Plan för utveckling av KTH:s arbete med samhällsgenomslag \(Societal Impact\)"](#). Den handlingsplan som där presenteras inbegriper ett aktivt deltagande av KTHs skolor.

KTHs handlingsplan anger 10 prioriterade aktiviteter, se tabell 1 nedan.

Tabell 1. Aktiviteter i KTHs handlingsplan för samhällsgenomslag (i förkortad form nedan)

1. Impactansvarig skall vara integrerad del av skolans lednings- och stödorganisation.
2. Förtydliga ansvaret i KTH:s ledning.
3. Förtydliga relationen till hållbar utveckling.
4. Grundläggande principer: framåtblickande; samverkan; integrerat i kärnverksamhet.
5. Sammanställ vilka vägar till samhällsgenomslag som är prioriterade av skolorna.
6. Förtydliga bidragen till samhällsgenomslag från centra, partnerskap, plattformar etc.

7. Adekvat systemstöd avseende samhällsgenomslag genom samverkan.
8. KTH-gemensam modell för meritering genom samverkan och samhällsgenomslag.
9. Förtydliga ansvar och tematik för samhällsgenomslag inom verksamhetsstödet
10. Kommande rektor och ledning orienteras om KTH:s arbete med genomslag

Detta strategidokument beskriver hur ABE-skolan tar sig an arbetet med samhällsgenomslag vid skolan för Arkitektur och Samhällsbyggnad och hur vi bidrar till genomförandet av KTHs handlingsplan, med syftet att vår kompetens och kunskap i ökad utsträckning skall komma samhället till nytta.

Organisation

Arbetet med samhällsgenomslag inom ABE-skolan leds av vice skolchef med stöd av en arbetsgrupp med en representant från varje av skolans sex institutioner, samt en medarbetare från verksamhetsstödet. Se bilaga 1 för sammansättningen av arbetsgruppen för samhällsgenomslag under 2023.

Arbetsgruppen sammankallas tre gånger per termin. Gruppen är rådgivande och medlemmarna kan även komma att åta sig specifika arbetsuppgifter efter överenskommelse.

Vice skolchef koordinerar gentemot det KTH-övergripande arbetet som samordnas av VS/Research Support Office, samt i förekommande fall mot övriga skolor.

Prioriterade områden

KTHs handlingsplan. ABE-skolan bedömer att flertalet av aktiviteterna i KTHs handlingsplan för samhällsgenomslag är sådana att ansvaret bör vila på KTHs centrala administration. För aktiviteterna (1), (5), (6) och (8) har dock skolan en viktig roll i genomförandet. Att integrera ansvaret för samhällsgenomslag i skolans ledningsorganisation (Aktivitet 1 ovan) genomfördes på ABE-skolan under 2022 då detta lades på vice skolchef.

Kompetensutveckling. Utöver vad som anges i KTHs handlingsplan bedömer ABE-skolan att, för att lyckas med samhällsgenomslag, forskande och undervisande personal behöver stärka sin genomslagskompetens. Att samverka med samhällsaktörer och att kommunicera sin forskning i ett icke-akademiskt sammanhang är kompetenser i sin egen rätt och något som sällan ingår i exempelvis forskarutbildning. Skolan har erfarenheter från tidigare arbete med samhällsgenomslag där vi provat former för kompetensutveckling med goda resultat. Att kunna erbjuda kompetensutveckling till medarbetare är en nyckel för genomslag som skolan vill vidareutveckla ihop med andra delar av KTH.

KTH:s strategiska partnerskap är en bra grund för att utveckla KTHs genomslag. Samtidigt med handlingsplanen för genomslag antog KTH en "Plan för utveckling av KTH:s arbete med partnerskap" och ABE-skolan menar att det är naturligt och effektivt att genomföra dessa två planer i ett samlat grepp. Dels kommer översynen av anställningsordningen (punkt 8 ovan) gynna såväl partnerssamarbete som genomslag, om samverkansuppgiften blir en tyngre meriteringsgrund inom akademien. Dels har ABE-skolan avsatt medel för att testa nya former av rollen som partnerskapsansvarig under 2023-2025.

Utifrån ovanstående har arbetsgruppen för genomslag vid ABE-skolan diskuterat och enats om följande prioriterade områden (tabell 2).

Tabell 2. Prioriterade områden för skolans genomslagsarbete 2023-2025

Område	Ansvar
1. Sammanställ vilka vägar till samhällsgenomslag som är prioriterade	Skolans ansvar
2. Förtydliga bidragen till samhällsgenomslag från centra, partnerskap, plattformar etc.	Skolans ansvar, för de centra/partnerskap skolan är värd för
3. KTH-gemensam modell för meritering genom samverkan och samhällsgenomslag.	Fakultetsråd och KTHs ledningsgrupp, skolan bidrar i översyn av anställningsordning
4. Kompetensutveckla medarbetare inom samhällsgenomslag	Skolan, i samarbete med VS och andra skolor
5. Stärk och utveckla rollen som partneransvarig	Skolan, i samråd med VS/RSO

Uppföljning

Genomslagsarbetet är del av ABE-skolans utvecklings- och verksamhetsplaner (under komponent 4. Samverkan för Samhällsnytta).

Uppföljning och rapportering på aktivitetsnivå sker därför som del av uppföljning av Verksamhetsplan (normalt maj, september, december) och rapporteras till skolchef.

Föreliggande strategidokument skall uppdateras årligen inför fastställande av skolans verksamhetsplan.

ABE-skolan har som ambition att följa måluppfyllnad på den övergripande nivån; att vår kompetens och kunskap i ökad utsträckning kommer till nytta utanför akademien. Det är av intresse att kunna systematiskt bedöma vilket genomslag vår kunskapsproduktion har i samhället. Hittills har följande parametrar mätts på skolnivå:

- Antal publiceringar i press och media (via verktyget Meltwater)
- Antal remissvar som skickats in
- Antal industridoktorander
- Antal öppna seminarier registrerade via vice skolchef
- Andel kvinnliga adjungerade professorer

Under kommande treårsperiod skall ABE-skolan se över vad som är meningsfullt och användbart att mäta vad gäller samhällsgenomslag . Under 2023 sker dialog med prefekterna kring indikatorer för genomslag som del av institutionernas forskningsstrategier. Nya indikatorer kan först väljas då vi identifierat - under ledning av arbetsgruppen - vilka vägar till genomslag som är de viktigaste för ABE-skolans verksamhet (område 1 i tabell 2 ovan).

Det är också viktigt att KTH erbjuder metodstöd, till exempel riktlinjer, verktyg, och förslag på indikatorer, så inte skolorna utvecklar helt olika sätt att mäta genomslag. Ett sådant metodarbete bör drivas av VS Research Support Office ihop med experter inom kommunikation och bibliometri, ett arbete som ABE-skolan kan bidra till.

Bilaga 1. Sammansättning av arbetsgruppen för samhällsgenomslag 2023

Karin Bradley, Samhällsplanering och miljö
Per Fransson, Arkitektur
Anna Kadefors, Fastigheter och byggande
Olga Kordas, SEED
David Nilsson, 2:a vice skolchef (sammankallande)
Johan Silfwerbrand, Bygghälsa
Per Wikman Svahn, Filosofi och Historia

Adjungerad
Sabina Flodén Schönherr, VS/ABE (sekreterare)